

Eigenschappen van goed verrijkmateriaal

Sowieso moeten alle varkens van alle leeftijdsgroepen permanent beschikken over voldoende materiaal om te onderzoeken en mee te spelen. Goed verrijkmateriaal voldoet allereerst aan de behoefte van het varken om onder andere te eten (eetbaar), te bijten (kauwbaar) en te onderzoeken (onderzoekbaar/vervormbaar). Daarnaast is verrijkmateriaal veilig, schoon, makkelijk bereikbaar, voldoende beschikbaar en wordt het regelmatig vernieuwd en afgewisseld. Als een verrijkmateriaal aan al deze voorwaarden voldoet, is de kans groot dat het op zichzelf volstaat mits de evaluatiemethode (zie verder) gunstig is. Maar er zijn veel verrijkmaterialen die hier niet op zichzelf aan voldoen. Dan kan het nodig zijn om deze aan te vullen met andere afleidingsmaterialen. Verschillende combinaties zijn dan mogelijk.

Welk materiaal is al dan niet oké?

In Vlaanderen wordt er een onderscheid gemaakt tussen 3 categorieën: (1) verrijkmaterialen die als enige verrijking voldoen aan de huidige eisen, (2) verrijkmaterialen die toegelaten zijn, maar niet aanbevolen/ gecombineerd worden met verrijkmateriaal van de eerste categorie en (3) materialen die niet mogen worden gebruikt. Voorbeelden van de eerste categorie zijn stro, zaagsel, hooi, voeder, jute, natuurtextiel, ongebruikt en ongedroogd hout en een ketting met vers ongebruikt en ongedroogd hout, ketting met zacht vervormbaar (bijt) rubber, ketting met tuinslang, ketting met zachte darm, uit flexibel rubber of flexibele kunststof bestaande speeltjes. Momenteel zijn enkele minimale invullingen zoals een ketting en harde kunststof voorwerpen (categorie 2) op zichzelf niet meer voldoende als enige

© TWAN WERNANS

Varkens zijn van nature nieuwsgierig en gaan graag in interactie met hun omgeving.

verrijkmateriaal omdat ze weinig of geen verrijking bieden aan de varkens. Deze materialen moeten worden gecombineerd met andere meer geschikte verrijkmaterialen uit de eerste categorie.

Het gebruik van categorie 3-materiaal is niet toegelaten. Zo is het gebruik van autobanden als verrijkmateriaal verboden wegens het risico op verwondingen bij de varkens en het gevaar voor de voedselveiligheid. Synthetisch touw dat wordt doorgeslikt kan verstoppingen geven in de darmen. Let ook op voor materiaal dat chemisch (bijvoorbeeld met sporen van verf of van inkt) of biologisch (geef bijvoorbeeld nooit gedroogde varkensoren/hondensnacks aan varkens) vervuild kan zijn. Oud, gedroogd of eerder gebruikt hout is onveilig wegens de splinters en kans op aanwezigheid van andere scherpe objecten zoals nagels. Geef ook geen hout of snoeisels van giftige planten (taxus, buxus, rododendron, gouden regen ...). Gebruik geen karton waarin nietjes kunnen zitten. Zeer droog zaagsel kan stoffig en irriterend zijn voor de luchtwegen. Let op, stro van slechte kwaliteit, onbehan-

delde turf of compost van champignons kunnen ook ziekteverwekkers bevatten en nefast zijn voor de gezondheid van de varkens.

Om de mate van interesse voor of het effect van het verrijkmateriaal te evalueren, moet elke varkenshouder minstens driemaandelijks een ingevulde beoordeling (op papier of digitaal) kunnen voorleggen aan de inspectiedienst. Telkens in minstens vijf hokken, waarvan minstens twee met vleesvarkens en minstens één met biggen. Momenteel zijn er vier methodes beschikbaar. Je kan naar vrijheid methodes combineren en afwisselen. Uitleg over de te gebruiken beoordelingsmethodes en de interpretatie ervan vind je op www.varkensloket.be/ verrijkmateriaalonderdeel. De in te vullen bestanden zijn beschikbaar via <https://dierenwelzijn.vlaanderen.be/evaluatie-van-verrijkmateriaal-varkens>.

Als uit de beoordeling blijkt dat het verrijkmateriaal, zelfs uit de eerste categorie, onvoldoende wordt gebruikt of bepaalde diergebonden indicatoren (bijvoorbeeld lichaamsbeschadigingen en ademhalingsproblemen) te veel

Copyright Boerenbond